

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20

Ταχ. Κώδικας: 106 82

Πληροφορίες:

Μ. Θυμιανού, τηλ.: 2131322.368

Ε. Λαγουδάκου, τηλ.: 2131322.362

Μ. Τσάλα, τηλ.: 2131322.363

Ε. Τύρου, τηλ.: 2131322.604

Email: atneke@culture.gr

Αθήνα	11/08/2023
Αρ. Πρωτ.:	58863
Αρμόδια:	Εύα Μουστάκα
e-mail:	director@opi.gr legal@opi.gr

Θέμα: Απάντηση στη με αριθ. πρωτ. 1/21.7.23 Αναφορά του Βουλευτή κ. Βασιλείου - Νικολάου Α. Υψηλάντη με Αρ. Φακέλου 6

Σχετικά με τη με αριθ. πρωτ. 1/21.7.23 Αναφοράς του Βουλευτή κ. Βασιλείου - Νικολάου Α. Υψηλάντη με Αρ. Φακέλου 6, θα θέλαμε να σας γνωρίσουμε τα ακόλουθα:

Από τα απαριθμούμενα αιτήματα – ζητήματα που περιλαμβάνονται στην από 7.7.2023 επιστολή της Ένωσης Ξενοδόχων Πάτμου, το μόνο που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ), ώστε να εκθέσει τις απόψεις του σχετικά είναι το με αριθ. (7) που αφορά στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης (εφεξής ΟΣΔ) δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων.

Θεωρούμενης της χρήσης του όρου «γάγγραινα» ως ατυχής, θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι ΟΣΔ κατά την έννοια του ν. 4481/2017 λειτουργούν με άδεια του Υπουργείου Πολιτισμού ήδη από το 1997 και συνίστανται σε αστικούς μη κερδοσκοπικούς συνεταιρισμούς -εξαιρουμένου ενός- που ενεργούν με βάση τον νόμο και το καταστατικό τους κείμενο σύμφωνα με τις επιταγές του εθνικού και ενωσιακού δικαίου για το συλλογικό όφελος της εκάστοτε κατηγορίας δικαιούχων που εκπροσωπούν.

Έπειτα από τη θέσπιση του ν. 4481/2017 δια του οποίου ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2014/26 το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο αναδιαμορφώθηκε

εκ βάθρων με την καθιέρωση αυστηρών προτύπων λογοδοσίας, διαφάνειας και υποχρεώσεων υψηλής διακυβέρνησης για τους ΟΣΔ με την παράλληλη ενίσχυση της αρμοδιότητας του ΟΠΙ ως αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής από κοινού με το ΥΠΠΟ, συνεπικουρώντας το τελευταίο στον έλεγχο της σύννομης λειτουργίας τους.

Η αρμοδιότητα των ΟΣΔ συνίσταται στη διαχείριση του απόλυτου και αποκλειστικού δικαιώματος των δημιουργών ως δικαιούχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και των δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων, ως αυτά προβλέπονται στον ν. 2121/1993, και ιδίως στη χορήγηση αδειών για τη χρήση του εκπροσωπούμενου εκ μέρους τους ρεπερτορίου, η οποία κατά τη νομολογία των εθνικών δικαστηρίων, καθώς και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποφέρει σημαντικό οικονομικό όφελος -επαύξηση κερδών στη λειτουργία των εκάστοτε επιχειρήσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

Ως εκ τούτου, η νομιμότητα της χρήσης προστατευόμενων έργων προϋποθέτει την προηγούμενη λήψη και την καταβολή της οριζόμενης ανά περίπτωση αμοιβής, ως αυτές καταρτίζονται βάσει του άρθρου 23 ν. 4481/2017 από τα συλλογικά όργανα διακυβέρνησης των ΟΣΔ με τα οικεία αμοιβολόγια να αναρτώνται υποχρεωτικώς τόσο στον ιστότοπό τους όσο και στην ιστοσελίδα του ΟΠΙ για λόγους διαφάνειας και ενημέρωσης.

Η χρήση μουσικών, οπτικοακουστικών ή οιασδήποτε είδους έργων δεν είναι υποχρεωτική -εφόσον όμως λαμβάνει χώρα θα πρέπει να τηρηθεί η κείμενη νομοθεσία, όπως αυτή απορρέει από το ενωσιακό δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες.

Δεν είναι επιτρεπτή η οποιαδήποτε παρέμβαση της της διοίκησης στη λειτουργία των ΟΣΔ -επιτάσσοντας, επί παραδείγματι, την τυχόν συνένωση τους- όχι μόνο λόγω του απολύτως αυτοδιοικούμενου χαρακτήρα τους αλλά και ως αντιβαίνουσας οποιασδήποτε τέτοιας παρέμβασης στη συνταγματική επιταγή της οικονομικής ελευθερίας.

Ακόμη, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η εξωδικαστική ή δικαστική επιδίωξη προστασίας ή επιβολής σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων των εκπροσωπούμενων δικαιούχων τους αποτελεί κύρια αρμοδιότητα και υποχρέωση των ΟΣΔ, καθότι ενεργούν για λογαριασμό τρίτων, δηλαδή των εν λόγω δικαιούχων και διαχειρίζονται τα έσοδα από δικαιώματα, τα οποία υποχρεούνται ομοίως να εισπράξουν από τους χρήστες και να διανείμουν και να καταβάλλουν εντός ορισμένων νομοθετικώς προβλεπόμενων προθεσμιών.

Ο Έλληνας νομοθέτης έχει προβλέψει ρητά ότι οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ ΟΣΔ και χρηστών είτε τυχόν ως προς την υποχρέωση λήψης άδειας και καταβολής αμοιβής είτε ως προς το ύψος της τελευταίας μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία με συμφωνία των μερών.

Επίσης, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα σύναψης συλλογικών συμφωνιών μεταξύ ΟΣΔ και αντιπροσωπευτικών ενώσεων χρηστών, όπως για παράδειγμα το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (Ξ.Ε.Ε.) ή η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων (Π.Ο.Ξ.), οι οποίες συνίσταται σε ιδιαίτερα χρήσιμο και αποτελεσματικό εργαλείο, στο οποίο έχει καταδειχθεί ότι καταφεύγουν τα μέρη, καθότι προβλέπονται σε αυτές τις συμφωνίες ποικίλοι ευνοϊκοί όροι για τους χρήστες (οι εν λόγω συμφωνίες βρίσκονται ομοίως αναρτημένες στον ακόλουθο σύνδεσμο της ιστοσελίδας του ΟΠΙ: <https://www.opi.gr/osd-aod/symvaseis-osd-xristwn>).

Εάν παρόλα ταύτα υφίσταται και εξακολουθεί διαφορά ως προς τα παραπάνω, αρμόδιες να επιληφθούν βάσει νόμου είναι αποκλειστικά οι δικαστικές αρχές, οι οποίες αποφαινόμενες επί των σχετικών αξιώσεων.

Στη διάθεσή σας για οτιδήποτε τυχόν περαιτέρω.

Με εκτίμηση,

Μαρία – Δάφνη Παπαδοπούλου

Αναπληρώτρια Διευθύντρια ΟΠΙ